

Végrehajtást kérő a jogerős végzés ellen felülvizsgálattal élt, kérelméhez újabb okirati bizonyítékokat csatolt. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.II.21.594/2014/4 számú végzésével a másodfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

Határozatának indoklásában kifejtette, hogy a kérelmezett édesanya bár tudta, hogy az olasz bíróság előtt a jogi képviselőt kötelező, és bár állítása szerint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz fordult jogi képviselőtének biztosítása iránt, ezt azonban az eljárásban nem bizonyította. A felülvizsgálati ellenkérelemben állította továbbá, hogy az olasz eljárásban előterjesztett pártfogó ügyvéd kirendelése iránti kérelmet, ezt azonban az eljárásban szintén nem bizonyította. A Kúria meglátása szerint kérelmezett csatolt beadványai arra utalnak, hogy minden energiáját a Magyarországon sikertelen eljárásokra fordította, a számára kedvezőtlen olasz bírósági döntést pedig negligálta. Megállapítja, hogy a panaszos az olaszországi eljárásban önhibájából nem érvényesítette jogait.

Indítványozó jogi álláspontja

Magyarország Alaptörvénye

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról

Felülvizsgálati kérelem a végrehajtás elrendelésével kapcsolatban

214. § (1) Felülvizsgálati kérelemnek van helye a másodfokon jogerőre emelkedett olyan végzés ellen, amellyel a bíróság külföldi határozat végrehajtási tanúsítvánnyal való ellátásáról, illetőleg végrehajtásának elrendeléséről döntött.

(2) A felülvizsgálati kérelem benyújtására és elbírálására a Pp. XIV. fejezetének (270-275/B. §-ának) rendelkezései megfelelően irányadók.

Az Alaptörvény felhívott rendelkezéseinek konkrét megvalósulását többek között a Magyar Köztársaság Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. Törvény alábbi rendelkezései biztosítják:

3. § (3) A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésztett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

(6) A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra - törvényben előírt időn belül - nyilatkozhassanak.

163. § (1) A bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el.

(2) A bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás [141. § (2) bekezdése] ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel.

275. § (1) A felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a

felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt.

(4) Ha a határozat - a (3) bekezdésben foglalt eljárási szabály megsértésének kivételével jogszabályt sért, a Kúria a jogerős határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és ha a döntéshez szükséges tények megállapíthatók, helyette, illetve az első fokú határozat helyett a jogszabályoknak megfelelő új határozatot hoz, egyébként az ügyben eljáró első- vagy másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

I.

Indítványozó fenntartja, hogy a Szolnoki Törvényszék 4.Pkf.20.683/2014/3 számú határozata ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmet **a Kúriának érdemi vizsgálat nélkül el kellett volna utasítania**. Az 1994. évi LIII. Törvény (Vht.) 214.§ (1) bekezdése kimondja, hogy felülvizsgálati kérelemnek olyan másodfokon jogerőre emelkedett végzés ellen van helye, amely külföldi határozat végrehajtási tanúsítvánnyal való ellátásáról, illetőleg **végrehajtásának elrendeléséről** döntött. Adott esetben azonban felülvizsgálni kért jogerős határozat a külföldi határozat **végrehajthatóvá nyilvánítását megtagadta**. Az Alaptörvény 28. cikke kimondja, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A Kúria azzal, hogy a Végrehajtást kérő felülvizsgálati kérelmét befogadta, nem utasította el érdemi vizsgálat nélkül, a 1994. évi LIII. törvény 214. § (1) bekezdését az Alaptörvény 28. cikkébe ütköző módon értelmezte. Ezzel az Indítványozónak egyben az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát sértette.

A Kúria döntése az indítványozó Alaptörvényben foglalt – az alkalmazandó jogszabályoknak a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos cél szerint értelmezéséhez fűződő jogát és a jogbiztonsághoz fűződő, tisztességes eljáráshoz való - jogát sértette, amikor olyan felülvizsgálati kérelmet fogadott be és bírált el, melyet hivatalból el kellett volna utasítania.

II.

A Kúria **Pfv.II.21.594/2014/4 számú határozata érdemét tekintve is alaptörvény-ellenes**.

Sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogát. A tisztességes eljárás alapvető feltétele a felek egyenjogúsága, a „fegyverek egyenlősége”. A feleket az eljárásban azonos jogok illetik meg és azonos kötelezettségek terhelik. A Pp. 3.§ (6) bek. értelmében az eljáró bíróságoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban mindkét fél részletesen kifejtthesse jogi álláspontját, **csatolhassa bizonyítékait**, megismerhesse a másik fél nyilatkozatait, beadványait, indítványait, azokra **észrevételt tehessen**.

A Kúria határozata olyan okirati bizonyítékokat hiányol, melyeket a panaszosnak nem állt módjában a korábban eljáró bíróságok rendelkezésére bocsátani. Éppen az eljárás – nemperes - speciális jellegére és korlátozott lehetőségeire tekintettel különös gondot kellett volna fordítani a felek egyenlőségének biztosítására. Amennyiben valamely bizonyíték, okirat létezése, tartalma az érdemi döntésre kihatással lehet, azok csatolására fel kell hívni a felet, adott esetben még akkor is, ha a kérelmező ezek meglétét, tartalmát kétségbe nem vonta. Bár a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételére nincs lehetőség, az Alaptörvényben rögzített tisztességes eljárást, az esélyegyenlőség biztosítását a Polgári Perrendtartás mégis biztosítja. A Kúria – amennyiben a korábbi eljárásokban nem vizsgált tények bizonyítottságának az érdemi döntést befolyásoló különös jelentőséget tulajdonított (pl. abban a kérdésben, hogy ügyvéd biztosítása iránti kérelem valóban benyújtásra került-e a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumhoz és az eljáró olasz bírósághoz), **a Pp. 275.§ (4) bek. második fordulata alkalmazásával akár az első- akár a másodfokú bíróságot új eljárásra kellett volna utasítania** megadva a lehetőséget indítványozónak, hogy relevánsnak minősülő bizonyítékait előadja.

A Kúria eljárása és határozata sérti az Indítványozó Alaptörvényben XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, azzal, hogy megfosztotta őt attól, hogy előterjeszthesse relevánsnak ítélt bizonyítékait. A tisztességes eljárás **a Pp. 275. § (4) bekezdése második fordulata alkalmazását kívánta volna meg**. Csak így lett volna kiküszöbölhető az az aránytalanság, és egyenlőtlenség, amely az adott eljárásban a végrehajtást kérő és a kérelmezett helyzetében, bizonyítási lehetőségeiben mutatkozik.

Kúria a fentiek figyelmen kívül hagyásával érdemi határozatot hozott, melyben – kizárólag a kérelmező

által szolgáltatott összefüggésekből kiragadott részletek és nyilatkozatok kiemelésével - a **panaszos terhére rója**, hogy minden energiáját a Magyarországon sikertelennek bizonyult eljárásokra fordította, a számára kedvezőtlen olasz bírósági döntést pedig negligálta. Megállapítja, hogy a panaszos az olaszországi eljárásban **önhibájából** nem érvényesítette jogait.

A panaszos jogainak érvényesítése érdekében magyarországi bíróságokon indított eljárásait a Kúria alaptörvény ellenesen rója a panaszos terhére. Az Alaptörvény hivatkozott XXVIII. Cikk (1) értelmében mindenkinek joga, hogy a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság bírálja el.

A Kúria nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta, a Panaszosnak nem volt módja az eljárásban előadni, és bizonyítani az alábbi az ügy megítélése szempontjából lényeges tényeket:

A Mezőtúri Városi Bíróságra 2012. január 6-án nyújtotta be a gyermekelhelyezés és tartásdíj megállapítása iránt keresetét, mely bíróság ideiglenes intézkedéssel a **gyermeket a panaszosnál helyezte el**. A Mezőtúri Városi Bíróság itt hivatkozott határozata egészen 2013. január 11.-ig hatályban volt, ekkor a **joghatósága hiányát** megállapítva megszüntette az eljárást, mely határozat a Szolnoki Törvényszék **2013. március 26.-i határozatával vált jogerőssé**, az Indítványozó a magyar bíróság joghatósága megállapítására irányuló felülvizsgálati kérelmét a Kúria ugyanis elutasította.

Az olasz bíróságon a kérelmező **██████████** a gyermek nála történő elhelyezésére irányuló keresetét később, **2012. február 21.-én nyújtotta be a Velencei Kiskorúak Bíróságán**. Ezt a keresetlevelet Indítványozó 2012. május 15.-én vette át. A Mezőtúri Városi Bíróság előtt a **szülői felelősség kérdésében az eljárás tehát minden kétséget kizáróan korábban indult, mint az olasz bíróságon**.

Az olasz bíróság a 2201/2003. rendelet 19. cikkének (2) bekezdését figyelmen kívül hagyva már 2013. január 4. napján meghozta azt a határozatát, amelynek az elismerését és végrehajthatósága megállapítását a kérelmező indítványozta, holott az EK rendelet 19. cikk (2) bekezdése értelmében a nála később indult eljárásban a szülői felelősség kérdésében mindaddig nem hozhatott volna ügydöntő határozatot, amíg az első – Mezőtúri Városi - bíróság a joghatóságát (vagy annak hiányát) meg nem állapítja. Az olasz bíróságnak az előtte megindított eljárást legalább a magyar bíróság joghatóság kérdésében hozott jogerős határozatáig, legalább 2013. március 26-ig fel kellett volna függesztenie. Csak ezt követően folytathatta volna az eljárását, amelybe az Indítványozó minden további nélkül joga lett volna bekapcsolódni, ám az olasz bíróság már ezt megelőzően, 2013. január 4.-én érdemben döntött megfosztva Indítványozót a szülői felügyeleti jogaitól a gyermekkel kapcsolatban.

2201/2003. rendelet 19. cikkének (2) bekezdése és Európai Unió Bíróságának C-497/10.PPU. sz. ügyben hozott Magyarországon is kihirdetésre került határozata alapján Indítványozó alappal bizhatott abban, hogy a szülői felelősség kérdésében való döntésre a magyar bíróság joghatósága megállapítást nyer és így a gyermek sorsáról, a szülői felügyeleti jogokról a magyar bíróság dönthet.

A Kúria határozatában azt is kiemeli, hogy Indítványozó az olasz bíróság 2012. június 26. napján hozott határozatának elismerése az EK rendelet II. mellékletében foglalt formanyomtatvány kiállításáért folyamodott. Ez pedig – ahogy a kérelmező állította - azt igazolja, hogy az olasz eljárást és az abban született döntést Indítványozó elfogadta. Egyrészt a Kúria a Pp. 275. (1) bek ütköző módon vette figyelembe a kérelmező által csatolt 2012. június 26.-i olasz határozatot, ezzel megsértve Indítványozó Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát. Miután azonban a kérelem így elfekszik az ügy iratai között, kiemeljük, mert az ügy szempontjából nagyon lényeges, hogy a panaszos által elismerni kért, 2012. június 26.-i határozat, és annak tartalma nem azonos a 2013. január 4. napján kelt határozattal! A két határozat tartalma egymással teljes egészében ellentétes! A korábbi olasz határozat a gyermek felett közös szülői felügyeleti jogot állapít meg, az utóbbi – melynek végrehajthatósága megállapítását kérte a

kérelmező - éppen ellenkezőleg: megfosztja a panaszost a szülői felügyeleti jogaitól!

A panaszos soha nem fogadta el a kérelmező által elismerni kért 2013. január 4.-én kelt, számára csak egy évvel később, 2014. január 24.-én kézbesített olasz határozatot! Nincs arra adat, de a Kúria a felülvizsgálati eljárás keretei között nem is vizsgálhatta, hogy a két határozat közötti eltelt időben volt-e olyan eljárási cselekmény az olasz bírósági eljárásban, amelyből a panaszos értesült volna, hogy az eljárás folytatódik, esetleg abban a 2012. június 26-i határozattal szögesen ellentétes döntésre számíthat.

Megjegyezzük, hogy az olasz bíróság határozatának magyarországi végrehajthatósága megállapítására irányuló eljárást a kérelmező már korábban is kezdeményezett, anélkül azonban, hogy a határozatnak az Indítványozó részére történt kézbesítése megtörtént volna! Akkor elsőfokon a Szolnoki Járásbíróság 1101-23.Vh.317/2013/7. (2013. május 14.), majd jogerősen a Szolnoki Törvényszék 1.Pkf.20.846/2013/3 (2013. augusztus 27.) számú határozatával a N.2015/12 sz. R. R. 97 Cron. számú határozat végrehajthatóvá nyilvánítását megtagadta.

Tény, hogy a panaszos a végül 2014. január 24.-én kézbesített határozat ellen nem nyújtott be fellebbezést. Ezt azonban nem lehet a határozat elfogadásaként értelmezni. Fellebbezés helyett olaszországi ügyvédi segítséget igénybe véve mostmár maga indított keresetet az illetékes olasz bíróság előtt a szülői felügyeleti jogainak visszaállítása érdekében, mely tény, amennyiben arra – jelen Alkotmányjogi panasz eredményétől függően - módja lesz, megfelelően igazolni fog az eljáró első-, vagy másodfokú bíróság előtt.

A fentiekre tekintettel, kérem, hogy a T. Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panasz alapján szíveskedjen a sérelmezett bírói döntés alaptörvény-ellenességét megállapítani és a döntést megsemmisíteni.

Tisztelettel:

